

Landsstýrið gongur tøvri á mæti:

Nú kemur hjálptólamiðstöðin

Umleið fyra mill. kr. avsettar á figgjarlógarguppskotinum til hjálptólamiðstöð

Sum nakað heilt nýtt er hjálptólamiðstöðin nú komin á figgjarlógina. Tilsamans 4 mill. kr. eru avsettar á figgjarlógarguppskotinum fyri 1988 til hjálptólamiðstöð.

Tað hevur leingi verið eitt ynski hjá brekaðum og teimum starvsfólku, sum fáast við at útvega hjálptól, at fáa eina hjálptólamiðstöð.

1. des. í fjør setti landsstýrið tí Dánjal Paula Haraldsen, fysioterapeut sum leiðara av eini komandi hjálptólamiðstöð og hevur hann síðani tá saman við øðrum arbeitt við ætlanini at fáa eina skipaða hjálptólamiðstöð.

Í samráð við Jógvan Durhuus, landsstýrismann í heilsumálum varð avgjørt at kanna verandi viðurskipti í Føroyum og kunna seg við royndir, sum gjerdar eru í Norðurlöndum.

Tað var annars í 1975, at landsstýrið setti nevnd at arbeiða við hesum málum, men einki spurdist burtur úr. Nøkur ár seinni

setti Meginfelag teirra Brekaðu ein arbeiðsbólk at gera eina frágreiðing um málið og var niðurstaðan tá, at stórir tørvur er á eini slikari hjálptólamiðstöð.

Nú fyriliggur so fullfiggjað álit um málið og hevur landsstýrið tikið tað til eftirtektar. Nógvar arbeiði liggur í hesum álitinum, har hava verið fundir við umboð fyri stovnar, sum fáast við hjálptól, umboð fyri brúkarar og starvsfólk, sum umboða ymiskar bólkar av brekaðum. Tvær kannningarferðir eru gjerdar til Danmarkar og Noregs og harafturat er spurnarblaðskanning gjørd.

Í Havn og á bygd

Í álitinum verður m.a. sagt, at sjálv hjálptólamiðstöðin eigur at stovnstast í Havn, og at tað eiga at verða stovnstettar 6-7 smærri goymslur á bygd.

Virkisøkið hjá stöðini eigur at fevna um ráðgeving, upplýsing, undirvising,

framsýning og goymslu, og skipað eigur at verða fyri landsfevnandi endurnýtslu.

HTM eigur at vera innkeypsmiðstöð fyri heimaþúgvandi, stovnar og inkontinent.

Skotið er upp at jätta 5 starvsfólk í 1988 umframt leiðaran: tey eru so tveir terapeutar, eitt skrivstovufólk, ein teknikari og eitt goymslufólk.

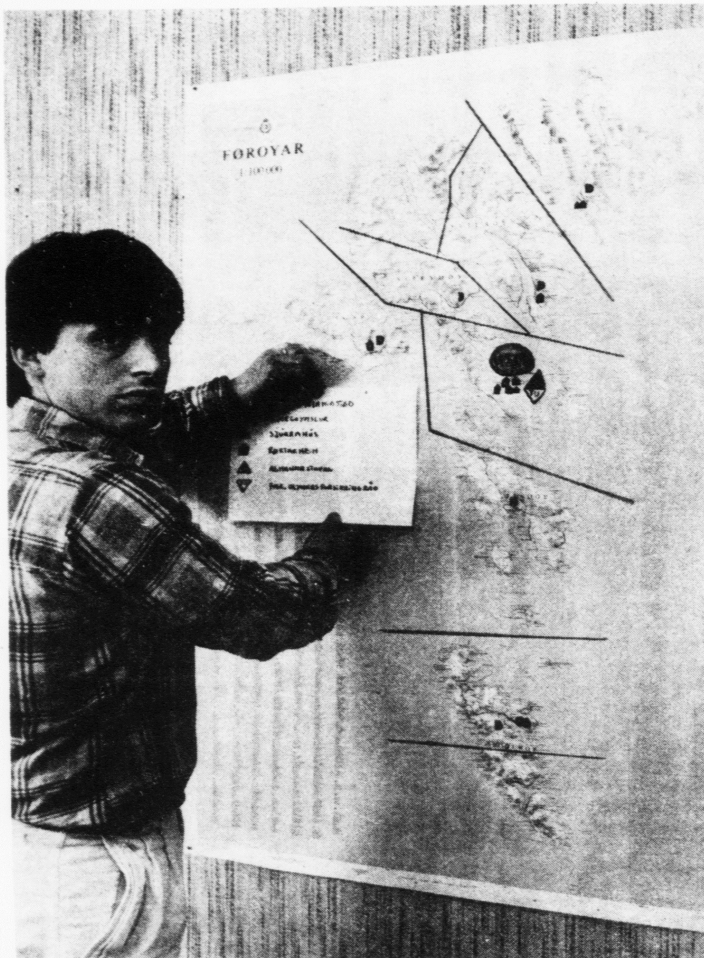
Mett er, at 550 kvm eru neyðugir frá byrjan og umleið 850 kvm eftir einum tíðarskeiði.

Um høli verða útvegað 1. febr. og starvsfólkini sett 1. mars kann HTM lata upp 1. mai 1988.

Í álitinum er uppskot til figgjarætlan fyri 1988. Har verður met, at raksturin fer at kosta 2,3 mill. kr. og ilógan verður 2,1 mill. kr. Landsstýrið hevur so sett umleið 4 ill. kr. á figgjarlógarguppskotið.

Hvørjum tørvur hjálptól?

Í álitinum verða ymsir spurningar viðvíkjandi brekaðum og hjálptólum viðgjördir.

M.a. verður sagt, at tey, sum haav hjálptól fyri neyðini, eru sum heild tey, vit við einum felags heiti kalla brekað. Brekið kann ein vera føddur við, ella tað er komið av skaða, sjúku ella elli.

Tað eru tey ellisbrekaðu, sum nýta flest hjálptól. Við hækkanði livialdrinum verða hesi lutfalsliga fleiri í tali. Hetta hevur m.a. ein vaksandi tørv á røktarstovnum við sær.

Hóskandi hjálptól og/ella íbúðarbroytingar er ein týðningarmikil tátu-ur í royndini at geva brekaðum møguleika at búgva heima sum longst og avlasta tey, sum hava røktina um hendi.

Hví útvega hjálptól

Útvegan av hjálptólum og tillaging av umhvøvi hevur sum endamál at geva brekaðum javnbjóðis møguleikar at luttaka í samfelagslívinum. Hetta kann snúgva seg um:

- at lætat um dagligu tilveruna hjá tí brekaða og teimum, sum varða av ella hava røktina sum heild
- at klára seg úttan ella við minst møguligari hjálp frá øðrum
- at búgva heima hjá sær sjálvum sum longst
- at vera í vinnu ella í

vanligum skúla.

Hjálptól eru eitt lið í medisinskari og sosialari rehabilitering í samband við røkt, undirvising og tillaging av arbeidsplassum.

Tørvurin er vaksandi

Tørvurin á hjálptólum er allastaði í stórum vøkstri. Sum orsök kunnu fleiri viðurskipti nevast:

Tann parturin av fólki, sum tørvur flest hjálptól, tey ellisbrekaðu, er í stórum vøkstri.

Almannalóggávurnar geva rúmari ræis at fáa slikar veitingar jættaðar.

Tey brekaðu eru sjálv farin at krevja at kunna luttaka í samfelagslívinum á jøvnum fæti við ikki brekað.

Tøknifrøðisliga menningin hevur einki minni enn kollvelt hjálptólmarknaðin. Útboðið er fleirfaldað og møguleikarnir at bota um brek við tøkni eru at kalla óavmarkaðir.

Hvat er ein hjálptólamiðstöð?

Ein hjálptólamiðstöð er ein tænaustovnur, hvørs starvsfólk eru serkon í hjálptólaspurningum, og er miðdepilin í veitingum av hjálptólum fyri eitt øki. Vanliga av-

